

Jelentés
a Protestáns Teológiai Intézetről
2015 júliusa – 2016 júniusa

Nagytiszteletű Szenátus!

Tisztelettel terjesztem elő a Protestáns Teológiai Intézet 2015 júliusa és 2016 júniusa közötti helyzetéről és tevékenységéről szóló jelentésemet.

1. Helyzetkép

a) A hallgatók összlétszáma 145 az alábbi megoszlás szerint:

Évf.	I. évf.		II. évf.		III. évf.		IV. évf.		V. évf.		VI. évf.		Összesen
	ffi/nő	össz.	ffi/nő	össz.	ffi/nő	össz.	ffi/nő	össz.	ffi/nő	össz.	ffi/nő	össz.	
Egyhá z													
EREK	9/4	13	14/3	17	14/3	17	11/1	12	12/1	13	8/2	10	82
KHM	4/3	7	5/3	8	4/2	6	6/1	7	4/2	6	2/-	2	36
UNIT.	-/4	4	3/4	7	2/3	5	1/1	2	4/-	4	-/1	1	23
EV.	-/-	-	-/-	-	3/-	3	1/-	1	-	-	-	-	4
Össz.	13/11	24	22/10	32	23/8	31	19/3	22	20/3	23	10/3	13	145

Többségükben jó eredménnyel folytatták tanulmányaikat. Vannak kiemelkedő teljesítményt nyújtó hallgatóink. Bacsó István II. helyezést ért el az *Erdélyi Tudományos Diákköri Konferencián* teológiai szakcsoportjában.

Hallgatóink sokrétű tevékenységet folytattak a tanulás és a legációs szolgálatok mellett. Jóllehet a *mezőségi szórványmisszió* az anyagi forrás elapadása miatt szünetel, és a *kórházi szolgálat* is ellehetetlenült a megfelelő törvényes keretek hiányában, de az I. évesek *diakóniai szolgálata* öt idős testvérünknek jelent a napi meleg ebéd mellett segítséget a rendrakásban, bevásárlásban, apróbb munkák elvégzésében, hitbeli támogatást a bibliaolvasás és közös imádság rendjén, felüdülést a társaságban és napi társalgásban. A *hajléktalanmisszió* a társadalom peremére szorultaknak nyújt testi-lelki táplálékot. A már több éve beindult, ún. nagybőjti programok keretében Intézetünk hallgatói – és nemcsak a hajléktalanokkal foglalkozók szűkebb csoportja – önkéntes alapon mondanak le keddi ebédjükéről (átlagban 70 ebéd), hogy segítsenek az éhezőkön. A *látássérült* gyermekek nemcsak a vallásóra áldásaiban részesülnek, hanem felügyelet alatt rendszeresen kimozdulhatnak megszokott környezetük szűk terültéről, eljutnak a játszótérre, a konviktuson pedig ünnepélyeken vesznek részt, sőt műsorokat állítanak össze és adnak elő. Az *öregotthon-misszió*, mely gyakorlatilag a kórházmisszió helyébe lépett, igen hatékonyan tevékenykedik. A hallgatók három otthonban 55 alkalommal keresték fel az időseket, istentiszteletet, bibliaórát tartottak, 6 alkalommal úrvacsorát osztottak, megfelelő énekművet állítottak össze, hogy a román anyanyelvűek se maradjanak ki az együtténeklés örömeiből. Hallgatóink rendszeresen részt vettek a vasárnap délutáni *FIKE-istentiszteleteken*, a FIKE programjaiban és bibliaóráin.

Az *Önképzőkör* idén is két feladatkört töltött be: az egyházi- és a nemzeti ünnepekre készített elő műsorokat, irodalmi estélyeket, illetve filmestéket szervezett.

A VI. évf. hallgatói *izraeli tanulmányi kirándulás*on vettek részt dr. Kiss Jenő tanár vezetésével. A költségek fedezésére nemcsak külföldről kaptak támogatást, hanem az egyházkerületek püspöki hivatalaitól és a gyülekezetektől is, amelyért ezen a helyen is köszönetet mondunk. A bibliai tájakkal való megismerkedés még inkább megértette velük az Ige testté lételének csodás valóságát.

Az *ifjúság lelki nevelését* Sógor Árpád ifjúsági lelkipásztor végzi szakmai hozzáértéssel és tapasztalattal. Végzett hallgatóink *gyakornoki továbbképzését* Kelemen Attila adminisztrálja, és kapcsolatot tart a mentorokkal.

b) A *Tanári Karnak* 13 főállású tagja van, 8 református,¹ 4 unitárius,² 1 evangélikus.³ Az oktatói munkában most is készségesen nyújtottak segítséget dr. Gonda László és dr. Kovács Ábrahám debreceni református teológiai tanárok (ökumenika, missziológia, dogmatikai szeminárium).

A tanév első félévében két munkatársunk szerzett doktori fokozatot: *Somfalvi Edit*, a gyakorlati teológiai tanszék asszisztense summa cum laude és *Papp György* óraadó tanárunk magna cum laude minősítéssel, mindketten a Debreceni Református Hittudományi Egyetemen.

Benkő Timea evangélikus teológiai tanárnak ítélte oda a 2015-ös évi Zsizsmann Rezső díjat énekkari tevékenységéért a Romániai Magyar Dalosszövetség.

c) Miután a Romániai Felsőoktatás Minőségét Biztosító Ügynökség (ARACIS⁴) 2015. október 5–7. között bizottságot küldött ki az Intézet és az alapképzés minőségének ellenőrzésére, a 2016. február 25-i ülésén "megbízható" minősítéssel zárta le a Teológiai Intézet újra akkreditálásának folyamatát, a korábbi minősítésnél ("korlátozottan megbízható") magasabb fokozattal.

A mesterképzés újraértékelésének beindítását ez évi feladatként tartottuk számon, csakhogy a Minőségbiztosító Ügynökség másfél évi előkészület után sem véglegesítette a képzésszint felülvizsgálatára vonatkozó eljárásrendjét. Helyzetünk tisztázására Bukarestben felkerestük az illetékeseket, és írásban kértük az akkreditálási folyamat beindítását az új rendelkezések életbelépésével. Mesteri fokozatunk mindaddig elismert státust élvez, míg a Minőségbiztosító Ügynökség el nem indítja az újabb ellenőrzési folyamatot.

¹ Tanszékek szerint: dr. Balogh Csaba (ószövetség), dr. Adorjáni Zoltán és dr. Kállay Dezső (újszövetség), dr. Kiss Jenő és dr. Somfalvi Edit (gyakorlati teológia), dr. Pásztori-Kupán István és dr. Visky S. Béla (rendszeres teológia), dr. Kolumbán Vilmos József (egyetemes egyháztörténet)

² Dr. Czire Szabolcs (biblika), Koppándi Botond (gyakorlati teológia), dr. Rezi Elek (rendszeres teológia), dr. Kovács Sándor (egyháztörténet).

³ Mellettük még a társult, kiegészítő és óraadó tanárok is oktatnak. *Társult tanár*: dr. Buzogány Dezső (protestáns egyháztörténet). *Kiegészítő*: Kelemen Attila (önismereti és gyülekezetismereti gyakorlat, gyülekezetépítés). *Óraadók*: dr. Papp György (héber és görög nyelv, I. év; ószövetségi bevezetés, I–II. év), Ferenczy Enikő (unitárius – lelkeszi formálódás, mentálhigiéné, klinikai lelkigondozás), dr. Jancsó Miklós (beszédművelés, I. év), Fóris-Ferenczi Rita és Bilibók Renáta (magyar nyelv és irodalom, szövegértelmezés, I–II. év); dr. Kovács Mária Márta (művészettörténet), Brian Johston és Babos Edit Nóra (angol nyelv); Aczél Annamária (német nyelv); Kosztin Ildikó (román nyelv), Gyenge János (adminisztráció, VI. év).

⁴ Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământului Superior.

Az európai ERASMUS+ hallgatói, oktatói és adminisztrációs személyzeti mobilitást biztosító ösztöndíjprogram ebben a tanévben is hatékonyan hozzájárult az egyetemi oktatásban már nélkülözhetetlen tudományos és szakmai tapasztalatcseréhez. E program keretében 11 hallgató tanulhatott egy-egy félévet valamelyik anyaországi vagy nyugati teológián, és 17 vett részt néhány hetes szakmai gyakorlaton a nyári szünidő idején. Emellett 10 oktató tarthatott előadást külhoni egyetemen, és az adminisztrációs személyzet 6 tagja vett részt igen hasznos tapasztalatcserén magyarországi felsőoktatási intézményekben.

Az Erasmus+ ösztöndíj és hallgatói mobilitás keretében 4 magyarországi teológiai hallgató tanult nálunk az I. félévben, és 3 oktató tartott előadást az év folyamán.

d) A 2016. január-áprilisi időszakban Intézetünk megválasztotta felelős vezetőit a 2016–2020-as ciklusra a tanügyi törvény felsőoktatási intézményekre vonatkozó előírása szerint. Rektor dr. Kállay Dezső, a Szenátus elnöke dr. Adorjáni Zoltán, prorektor dr. Rezi Elek, dékán dr. Balogh Csaba. Dr. Rezi Elek korábbi rektor és dr. Adorjáni Zoltán korábbi dékán érdeme – az általuk mozgósított, fiatal tanárokból álló, hatékony munkacsoporttal együtt –, hogy szolgálatuk 10 éve alatt a Teológia államilag elismert és jól szervezett intézménnyé vált, egyre bővülő partnerségi kapcsolatokkal a magyar és a nyugati teológiai egyetemeken.

e) Teológiánk kiegyensúlyozott pénzügyi helyzetének biztosítását nagymértékben segíti a Magyarország Kormánya által folyósított évi 80 millió forintos normatív támogatás, amely jelentősen könnyíti egyházaink fenntartói teherviselését.

Miután Erdélyi Református Egyházkerületünk az elmúlt év folyamán felújította az Intézet teljes bentlakását, melyben korszerű diákkonyhát és étkezdének is használható közösségi teret alakított ki, idén tovább folytatja a munkálatot a könyvtár új raktározási terének rendbetételével (a nyomd helyén), előcsarnokának és olvasójának átalakításával és bővítésével, valamint a belső és a hátsó udvarrész teljes felújításával. A sportpálya rendbetétele, amely alá mélygarázs kerül, 2017-re marad.

2. Jelentősebb fejlemények

A 2015/2016-os tanév eseményei közül, amelyet – akárcsak az előző esztendőben – konferenciák, vendégelőadások, könyvbemutatók és egyéb rendezvények tarkítottak, a következő jelentősebb történéseket kell kiemelnünk:

a) Kolozsvári fennállásának 120. jubileumát ünnepelte a Teológiai Intézet 2015. október 14-én egy tudományos szimpóziummal egybekötött rendezvényen. A jubileumi ünnepség kiemelt mozzanata volt a tiszteletbeli címek átadása. Teológiánk Dr. Herczeg Pálnak, a Budapesti Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara emeritus tanárának és DSc Dr. Gaál Botondnak, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem tanárának tiszteletbeli professzori címet adományozott, Willem van den Brink hollandiai lelképásztornak, aki hosszú éveken keresztül a teológiai oktatás támogatója volt, a "Teológiai Intézet barátja" címet.

b) Teológiánk együttműködési szerződést kötött a Budapesti Evangélikus Hittudományi Egyetemmel (2015. október 28.), a komáromi Selye János Egyetem Református Teológiai Karával (2015. november 26.), és a Babes-Bolyai Tudományegyetemmel (2016. június 9.).

c) A *filozófia keresztje* címmel Visky S. Béla teológiai tanár kezdeményezésére jött létre az a könyvbemutatóval egybekötött kiskonferencia, amelyet a Protestáns Teológiai Intézet és az Exit Kiadó közösen szervezett az emlékezet – erkölcs – megbocsátás témakörben 2016. április 8-án, bevonva a BBTE teológiai és filozófiai karának oktatóit is. Ezúttal került a nagyközönség elé Visky S. Béla azonos című kötete is, melyben Vladimir Jankélévitch munkásságát és filozófiai gondolkozásának egyik sajátos vetületét taglalja.

d) *Protestáns Erdély* címmel egyháztörténeti műhelykonferenciát szervezett és hívott össze Intézetünk nevében Kolumbán Vilmos József, az egyháztörténeti tanszék tanára 2016. április 15-re. A konferencia az erdélyi protestáns egyházak (református, unitárius és evangélikus) történetét kutatók számára biztosított lehetőséget kutatási eredményeik bemutatására. A rendkívüli esemény iránt várakozáson felül nagy volt az érdeklődés, a 29 előadó közül négy külföldről érkezett.

e) A hallgatók tudományos tevékenységének ösztönzése érdekében 2015-ben a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet elindított egy belső tehetséggondozási programtervet Balogh Csaba teológiai tanár vezetésével. Ennek egyik állomása volt a 2016. április 28-án szervezett első tehetséggondozási konferencia.

Hálásan köszönjük a gyülekezeti tagoknak, hogy gondoskodnak Intézetünk fenntartásáról, és legációk adományokkal is támogatják hallgatóinkat, és köszönetet mondunk egyházkerületünk központi hivatalának, hogy erkölcsileg és anyagilag támogatta igyekezetünket.

Tisztelettel kérem jelentésem elfogadását.

Kolozsvárt, 2016. június 10-én.

Kállay Dezső, rektor